

Uralov Anvar

Denov tadbirkorlik va pedagogika institutining tarix yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Braziliyada 8 000 yil avval odamlar yashab keladi. Ammo qayd etilgan tarix 1500-yil 22-aprelda portugaliyalik navigator Pedro Kabral tomonidan Braziliyani kashf qilishdan boshlanadi. Braziliya Portugaliya tomonidan kashf etilgandan so'ng, u Portugaliya mustamlakasiga aylandi. 1822-yil 7-sentabrda Braziliya mustaqillikka erishdi va Braziliya imperiyasi tashkil topdi. 1889-yilda Braziliyada harbiy to'ntarish sodir bo'ldi, Braziliya imperiyasi ag'darildi, Braziliya konstitutsiyaviy monarxiyadan respublikaga aylandi.

Kalit so'zlar: Braziliya, Minas-Jerais, konstitutsiyaviy monarxiya, Pedro kabral

Portugaliyalik tadqiqotchilar Braziliyaga kelishidan oldin, bu hududda yuzlab turli xil Jiquabu qabilalari yashagan. "Minas-Jerais tog'laridagi eng qadimgi odamlarni 10 000 yil oldin kuzatish mumkin". G'arbiy yarimsharda topilgan eng qadimgi kulolchilikni uglerod izotopini sinash orqali 8000-yil oldin kuzatish mumkin. Hindlar ko'plab etnik guruhlariga bo'lingan, ular mingdan ortiq tilda gaplashadi va har birida turli xil urf-odatlar mavjud. Ularning aksariyati kichik qabilalarda yashaydi, ularni ikki qabilaga bo'lish mumkin: biri Amazonkada yashovchi tropik o'rmon qabilasi, ikkinchisi savannada yashovchi qabila. Biroq, ular oxir-oqibat yagona davlatga aylana olmadilar. 1500-yil 22-aprelda portugal navigatori Pedro Kabral Braziliyaga keldi. Keyingi uch yuz yil ichida portugallar asta-sekin bu erga joylashdilar, dastlab Braziliya atirgulini yig'ish bilan shug'ullanishdi, so'ngra asta-sekin oltin pan va shakarqamish ekish uchun kengaytirildi va asta-sekin Portugaliya mustamlakasiga aylandi.

Fransuz mustamlakachilari Braziliyada qal'a o'rnatishga harakat qilishdi. Ular orasida 1555-yildan 1567-yilgacha hozirgi Rio-de-Janeyro va 1612-yildan 1614-yilgacha hozirgi San-Luis bor edi. Iezuittlar bu yerga oldingi davrlarda kelib, Sankt-Polni o'rnatdilar. Ular missionerlik faoliyatini olib boradilar.

Portugaliya bir vaqtlar Ispaniya tomonidan birlashtirilgandan so'ng, gollandlar Braziliyani bir muddat bosib oldilar (1624-1654), ammo 1644-yilda ajoyib Gollandiya gubernatori Jon Mauritz iste'foga chiqqanligi sababli, 1654-yilda birinchi Angliya-Gollandiya urushidan keyin Portugaliya qayta tiklandi. Braziliyani qo'lga kiriting. 1693-yilda Braziliya yirik oltin konini topdi va dunyodagi asosiy

oltin ishlab chiqaruvchiga aylandi, shu bilan Portugaliya qirolini nihoyatda boy qildi va kuchli mutlaq monarxiya o'rnatdi.

1808-yilda Napoleon I birinchi Fransiya imperiyasi Ispaniya va Portugaliyaga bostirib kirdi va yarim orol urushi boshlandi. Ko'p o'tmay ikki davlatning poytaxtlari Madrid va Lissabon fransuz armiyasi tomonidan bosib olindi. Portugaliya qirollik oilasi va hukumati Braziliyaga ko'chib o'tdi. va 1821-yilda Portugaliyaga qaytib keldi. Bu davrda Braziliya Buyuk Britaniyaga savdo portlarini ocha boshladi. 1815-yilda Portugal-Braziliya-Algarve Birlashgan Qirolligi tashkil topdi, Braziliya Qirolligi va Portugaliya Qirolligi umumiy konfederatsiyani tuzdilar. 1822-yilda Braziliya imperiyasi tashkil topdi va Braziliya mustaqillikka erishdi.

1815-yilda qirol Braziliyaga Birlashgan Qirolliklarda Portugaliya va Algarve bilan bir xil maqom berdi. 1821-yilda qirol Joao VI Braziliyadan Portugaliyaga qaytganida, uning katta o'g'li Pedro Braziliyada regent bo'lib xizmat qildi. Bir yil o'tgach, Pedro Braziliyaning Portugaliyadan mustaqilligini e'lon qildi va mustaqillik uchun urush boshladi. U Braziliyada konstitutsiyaviy monarxiya o'rnatdi va o'zi Braziliya imperatori Pedro I bo'ldi.

1831-yilda siyosiy tarqoqlik tufayli Pedro I taxtdan voz kechdi. U besh yoshli o'g'li Pedro II ni qoldirib, Braziliyadan Portugaliyaga jo'nab ketdi. Braziliyani 1831-yildan 1840-yilgacha regent boshqargan. Bu davrdan keyin Pedro II voyaga yetganini e'lon qildi va to'liq hokimiyatni o'z zimmasiga oldi. U parlament ustidan ozmi-ko'pmi hukmronlik qiladi. Bu 1889-yilga qadar davom etdi, Pedro II davlat to'ntarishi natijasida ag'darildi.

Xulosa:1960-yillarga kirgandan keyin siyosiy betartiblik va iqtisodiy inqirozlar davom etdi va uzoq vaqtdan beri hukumatdan norozi bo'lgan armiya qo'zg'olon ko'tarib, davlat to'ntarishi uyushtirdi va hokimiyatni qo'lga oldi. Konstitutsiyani o'zgartirish va siyosiy partiyalarni taqiqlash bilan birga, harbiy rejim so'z erkinligini ham cheklaydi va noqonuniy saylovlar o'tkazadi. Harbiy rejimning qattiq nazorati ostida, Braziliya iqtisodiyoti o'sishda davom etgan bo'lsa-da, kapitalning chiqib ketishi va boylar va kambag'allar o'rtasidagi tafovutning kengayishi kabi muammolarni keltirib chiqardi. 1980-yillardan keyin fuqarolar asta-sekin huquqlarning muhimligini tan oldilar va hukumatni demokratlashtirishni talab qildilar. Jamiyat demokratlashtirish harakatini boshlab, prezidentni to'g'ridan-to'g'ri saylash tarafdori bo'ldi.1988-yilda yangi konstitutsiya o'rnatilgandan so'ng, keyingi yili Braziliya prezidenti to'g'ridan-to'g'ri saylandi. Braziliya hukumati erkinlik va demokratiya sari intilayotgani bois, uzoq muddatli harbiy rejimlardan qolgan muammolar hali ham hal qilinmoqda.^[1]

2002-yilda Mehnat partiyasi Luis Inasiu Lula da Silva Braziliya prezidenti etib saylandi. 2010-yilgi saylovlarda Dilma Russeff Braziliya prezidenti etib saylandi va Braziliyaning birinchi ayol prezidentiga aylandi. 2013 va 2014-yillarda Braziliyada umummilliy norozilik namoyishlari boshlandi. Bu, asosan, jamoat transporti tariflari va 2014-yilgi jahon chempionatiga davlat xarajatlariga qaratilgan.

2016-yil avgust oyida Braziliya Rio-de-Janeyroda yozgi Olimpiya o'yinlariga mezbonlik qildi

Foydanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. „Fernando Henrique Cardoso“. Brown University Library (2020-08-04).

2. ↑ Lula segue política econômica de FHC, diz diretor do FMI (portugalcha k.). Tikrinta 2020-08-04.

3. Мамараджабов, Б. (2023). САУДИЯ АРАБИСТОНИДАГИ ЎЗБЕК МУҲОЖИРЛАРИ ТАРИХИ: МУВАФФАҚИЯТЛИ АССИМИЛЯЦИЯ ВА ЙЎҚОТИЛГАН МИЛЛИЙ ИДЕНТИКЛИК. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(S/6).

4. Мамаражабов, В. Н. М. О. Г. (2023). MARKAZIY OSIYODA ARABLAR BILAN BOG'LIQ IJTIMOIIY QATLAMLAR. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(5), 1048-1052.

5. Мамаражабов, В. Н. М. О. Г. (2022). ARABISTON YARIM OROLIDA DAVLATCHILIKNING SHAKLLANISHI. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(10), 118-121.

